

Nybyggnaden vid Karolinska Institutet.

Vid början af Kungsholmen ligger midt emot Serafimer-Lazarettet en liten leende engelsk trädgård, framför hvilken säkert mängen af mina läsare, som här passerat förbi någon vacker sommar dag, stadnat för att en stund njuta utaf och beundra denna lilla leende natur-idyll. Om ock den skärpta kritiken här kan hafva något att i en eller annan detalj anmärka, så är dock denna lilla trädgård en perla i sitt slag, röjande i buskagernas naturliga och lediga anordning och sammansättning en ej vanlig fin smak, ledd af en mästareshand. Den är också ett verk af Daniel Müller. Men det harmoniska intrycket af den lilla parken har ej kunnat göra sig fullt gällande, ty det har störts af flera små, i den mest enkla stil uppförda byggnader, hvilka i parkens närmast sjön belägna del legat och till en del ännu ligga strödda med den största oeffterättlighet, stridande hvar för sig om hvilken som ligger riktigast och derföre alla mer eller mindre på sned mot hvarandra. Men ej nog dermed, att de ej rättat sig efter hvarandra; ett åtminstone rättar sig ej ens efter sig sjelft. Det företer nemligen den för en fristående byggnad högst ovanliga formen af en — likkista. Dess väggar löpa nemligen, från ena ändan, till en början parallellt, men konvergera sedermera efter en liten vinkelböjning mot den andra sålunda afsmalnande ändan af byggnaden. Mången som känner denna byggnads bestämmelse och som vet att den yttre arkitekturen i allmänhet bör vara ett uttryck af eller i harmoni med en byggnads ändamål, skulle möjligen kunna finna något afsigtligt uti ofvan-

GAMLA KEMISKA LABORATORIET VID KAROLINSKA INSTITUTET.

nämnda märkvärdiga form, ty det är om Anatomisalen vid Karolinska Institutet som här är fråga. Men säkert är, att denna form från början varit lika oafsigtlig, som lutningen på det bekanta tornet i Pisa. Sedan man i äldre tider byggt väggarna snedt, gjordes de parallella på en i senare tider uppförd tillbyggnad, och med denna förklaring försvinner den annars så fina symbolen. Det är imellertid ett märkvärdigt hus detta, huru oansenligt det än ser ut, der det på vår undre plansch tittar fram bakom träden på venstra sidan om det stora trevningshuset. Inom dess murar var det som vår frejdade Anders Retzius forskade och undervisade under mer än 30 år. Härifrån spred sig hans rykte öfver världen och frukterna af hans undervisning öfver vårt fosterland.

På högra sidan af samma plansch, som är ta-

terna af olika djur, framförallt af den kolossala af Wahlberg skjutna elefanten, hvilka här väcka främlingars största intresse och uppmärksamhet. Emellan dessa omnämnda bygnader, Anatomisalen och Museum, på den plats der nu den palatslika byggnaden å vår nedre plansch höjer sig, låg ännu för ett år sedan det envåningshus, som vi, med den framför stående bysten af Retzius, afbildat öfverst på sidan. Denna byggnad har, äfven den, en historia, som gör att den fullt förtjänar det dess bild bevaras, isynnerhet nu, sedan den blifvit jemnad med marken.

I forna tider fanns i den ett glasbruk, som då Karolinska Institutet här inrättades, blef inredt till laboratorium. Om man förr i världen styrt sina steg hitåt för att skåda glasblåsningens intressanta företeelser är oss icke bekant. I senare

gen från sjön, se vi en enkel tvåvåningsbyggnad sticka fram sin gafvel. Denna byggnad torde för flertalet af våra Stockholmsläsare och af dem som vistats i Stockholm vara en gammal bekant, ty säkerligen hafva de någon gång besökt de rika anatomiska och fysiologiska samlingar, som der bevaras, och mängen har kanske dervid i forna dagar haft till ledsagare den nitiska och liflige Retzius sjelf, som då helt visst vetat att gifva dem en ny fond af vetande såsom minne af besöket. Den samling af människokranier, som i detta museum bevaras, är utan gensägelse en af de rikaste och intressantaste i världen. Den har legat till grund för Retzii genialiska, helt och hållet nya, numera nästan allmänt antagna indelning af de olika människoracerna. Annars plägar det företrädesvis vara de vackra vaxpreparaterna och skelet-

KAROLINSKA INSTITUTETS NYA BYGGNAD FÖR PATOLOGISK ANATOMI OCH MEDICINSK KEMI.

